

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapnak a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Bánffy ujévi beszéde.

Az országgyűlési szabadelvű párt teljes számmal megjelent ujév napján báró Bánffy miniszterelnök üdvözlésére és az ezen alkalommal tartott üdvözlő beszédeként az egész ország felvilágosítást és ha lehet, a helyzet tisztázását várta.

Kétségtelen, hogy a politikai helyzet felett e pillanatban az Ausztriával való gazdasági kiegyezés uralkodik, de a közelgő események nagyobb megértése végett ki kell emelni mindama körülményeket, melyek szoros összefüggésben vannak a politikai helyzettel. Báró Podmaniczky Frigyes konstatálta a párt tömör egységét, mely párt híven és becsületesen érvényt szerzett két alapelvének. A párt az 1876. kiegyezés alapján áll, mely biztosítja Magyarország önállóságát és függetlenségét és minden alkotásában és cselekvésében szabadelvű szellem vezette a pártot, ami biztosítja Magyarország jövőjét, mert Magyarország azelőtt is csak akkor volt igazán nagy, mikor szabadelvű volt és hanyatlott, mikor a reákezió kerekedett felül.

A szabadelvű párt bizalmát b. Bánffy miniszterelnök iránt Lukács Béla tolmácsolta, mint a párt szónokája, aki a percekig tartó, zugó éljenzéssel üdvözölt miniszterelnökhöz hosszabb, kitünő beszédet intézett, melyben b. Bánffy érdemeit szép és emlékeztető méltatás alá vette. Kiemelte, hogy a jelenlegi kormány az állami élet minden terén a legnagyobb sikereket mutathatja fel és hogy a feladatokat, melyek teljesítésére vállalkozott, minden irányban teljesítette is. Magyarország pénzügyi egyensúlyát egy pillanatra sem kellett megingatni és mégis a képzelhető legmesszebb menő áldozatokat hozta kulturális téren. A kormány gondoskodott a közoktatásról és a szép művészetekről; javította a közigazgatást s e téren alig sejtett sikereket ért el; a kereskedelem, ipar- és mezőgazdaság érdekei a kormány állandó gondoskodását képezték és e téren elért sikerei az egész országot kielégítették. Ezenfelül egyetlen tere sem volt a közéletnek, amelyen a kormány a magyar nemzet javára tevékeny nem lett volna.

Báró Bánffy miniszterelnök az egyházpolitikai törvényeket bevitte a gyakorlati életbe, anélkül, hogy csak a legesélyesebb megrázkódás történt volna is, melytől annak idején az ellenzék félt. A kormány gondoskodott a hadügy fejlesztéséről és e téren a Magyar katonai nevelő- és képző intézetek létesítése által a magyar nemzeti követelésekben és törekvésekben eddig egyedül álló sikert je-

gyezhet fel. Továbbá a miniszterelnök működésének legkiválóbb eredményként kell feljegyezni a benső egyetértést király és nemzet közt, mert abban nyert kifejezést, hogy ő felsége a magyar fővárosnak tíz olyan nemzeti nagyság szobrát ajánlódokozta, akik a közélet különböző terein a magyar nemzet nagyságáért és függetlenségéért működtek.

A legközelebbi jövő égető kérdései közé az Ausztriához való közgazdasági viszony rendezése tartozik, amit eddig a miniszterelnöktől távol álló okokból nem lehetett elérni. Ausztria tulságos követelése és zilált parlamenti viszonyai szükségessé tették a provizóriumot, mert ennek a gazdasági viszonnak nem szabad állandóan a politika agitáció tárgyát képezni, amely agitáció alatt első sorban a magyar állam polgárai érdekeinek kell szenvedniük.

Magyarország e kérdésben tökéletesen az 1867. XII. törvényezikk alapján áll, melynek rendelkezéseit híven teljesíteni akarja, de tökéletesen megakarja óvni azokat a jogokat is, melyeket e törvény biztosít neki. Magyarország fenn akarja tartani a közös vámterületet, de ha a viszonyok Ausztriában nem változnak, ha a másik szerződő fél túlzott követeléseket köt ki, akkor az 58. és 68. §-ok alapján egy pillanatig sem habozunk az önálló vámterület létesítésével.

Egész Európa Magyarországot tartja e pillanatban a monarchia sulypontjának és mely magyarnak volt érdekében ezt a kedvező véleményt elrontani.

Miután b. Bánffy miniszterelnök sajnálatát fejezte ki a fölött, hogy a kiegyezési tárgyalások miatt a lefolyt évben a közigazgatási reform nem kerülhetett színyre, kijelenti, hogy nagy önézettel mondhatja, miszerint Magyarországot jóval előbbre vitte nemzeti ideáljai felé. A parlamentben a leghevesebben támadták őt, sőt még hazaárulással is vádolták, de a kivívott sikereket tekintve, emelt fővel utasíthatja vissza az összes vádak, melyeket az ország közvéleménye alig méltat figyelemre s amelyek nem tényeken alapulnak, hanem személyes animozitáson és ezért a képviselőházban nincs jogosultságok. Magyarország közvéleménye a kormánnyal és a szabadelvű párttal van, mert az ellenzék a saját hívei táborában sem tudott hangulatot kelteni működése mellett.

Legjobban kitünik ez most, mikor az Ausztriával való gazdasági kiegyezésről van szó. Itt oly viszonyok következtek el, melyekért a felelősség nem mi reánk hárul. Husz főnyi törpe kisebbségnek si-

került erőszak és terrorizmus alkalmazásával hazaellenes módon előtérbe tolni a saját ambícióját és meghiusítani rendezett viszonyok teremtését. A külföld véleménye Magyarországra rendkívül kedvező és husz exaltált képviselőből álló csoport mer vállalkozni arra, hogy e véleményt elrontja abban a pillanatban, midőn Magyarország az európai hatalmak sorába áll. Husz embernek a meggondolatlan, könnyelmű és a hazaárulással határos eljárása egy lehetetlen helyzetet teremt. És most, miután e helyzet meg van teremtve, számolnunk is kell vele és e helyzet rendezését ezéző fáradozásaiban lényegesen támogatja br. Bánffy miniszterelnököt. Ő Felsége a király alkotmányos érzelme, aki az alkotmány megsértését a legalaposabban kárhoztatja, mint a magyar alkotmánynak legelső és legelőkelőbb védője. Támaszkova a korona és a közvélemény feltétlen bizalmára; a nagy szabadelvű párt bizalmára támaszkodva és támaszkodva sok év tapasztalataira, felhívja br. Bánffy miniszterelnök a pártot, hogy szorosan és erősen tartson össze, mert a párt egysége teszi lehetővé, hogy mindent elérjen, a mit elérni akar és erre méltó.

Legyünk egyetértők és erősek, így fejezte be — beszédét br. Bánffy miniszterelnök, mert most elérkezett a pillanat, amikor nem szabad gyáván meghátrálni, hanem egyesült erővel sikereket kell elérni. Éljen a király!

És zugva ismétlődött az éljenzés a miniszterelnökség nagy elfogadótermén keresztül és a mint végig hangzott a teremben, egy nagy bizalmi nyilatkozattá vált br. Bánffy miniszterelnök és miniszter-társai mellett.

Kétségtelennek tartjuk, hogy künn az egész országban végtelen meglepéssel fogadják ujév napjának ezt az eseményét.

Politikai hírek.

A képviselőház ülése.

Budapest, jan. 3. A képviselőház ma ülést tartott.

Elnök bemutatja a király döntését a kvóta ügyében.

Polónyi Géza ind tványozza a kérdés napirendre tűzését, mert az intézkedés törvényességéhez szó fér.

Br. Bánffy Dezső miniszterelnök felszólalására a ház a királyi döntést tudomásul veszi.

A nemzeti-párt a többséggel szavazott.

Elnök bejelenti, hogy Schreiber Frigyes orsz. képviselő lemondott mandátumáról.

A napirend előtt felszólal Visontai Soma és kikel a miniszterelnök ujévi beszéde ellen, a melyben gyanúsítva látja a függetlenségi-párt intencióit.

Br. Bánffy: Dezső nyomban felel Visontainak, megjegyezve, hogy ellenő a függetlenségek a Házban és a sajtóban a legelősebb kifejezéseket használják, sőt még becsületében is megtámadják.

A többség zajos éljenzéssel kísérte a miniszterelnök visszatérő választát.

Következik a napirend: az önálló rendelkezéssel szóló javaslat tárgyalása.

Br. Bánffy miniszterelnök kötelességének tartja kijelenteni, hogy intézkedett a statusquo fentartása iránt. Tette ezt felelőssége tudatában és az ország érdekében. Bejelenti, hogy módosítást fog benyújtani, mely szerint a javaslat január elsejéig visszaható erővel bírjon. Reméli, hogy a ház a kormányt a fölmentést megadja.

Polónyi Géza és Holló-Lajos az előterjesztés napirendre tűzését indítványozzák.

Br. Bánffy kijelenti, hogy annak idején az összes iratokat a ház elé terjeszti, mert nincs oka bujkálni és hadd lássa az ország, hogy érdekeit jól megóvta.

Polónyiék erre visszavonták indítványukat.

Most Szluba István, majd pedig Bárabás Béla szölk a napirenden levő javaslat ellen.

Vége az obstrukciónak!

Budapest, jan. 4. A képviselőház mai ülésén Strumann és Bodó felszólalása után, a provizórium-javaslat fölött a vita bezáratott.

Kossuth Ferencz rövid záróbeszédében kijelenti, hogy erejüknek ugyan csak egy harmadrésze merült ki, de leteszik a fegyvert a haza érdekei előtt, mert nem ezeljük a törvénytelen állapot meghosszabbítását.

Erre a Ház a törvényjavaslatot, Enyedi Lukács határozati javaslatával együtt, a függetlenségekkel szemben az összes szavazatokkal általánosságban elfogadta.

A ház mindjárt meg is kezdte a részletes tárgyalást.

Az első szakaszról felszólt Polónyi Géza.

A miniszterelnök új évi beszéde.

Kedves barátom! T. képviselőtársaim!

Az elhangzott beszédben, mely igazán remek, szép és egész képet ad három éves kormányzatunk idejének történetéről, valamint arról is, hogy a legközelebbi nehéz napokban mi áll előttünk, ki van fejezve egészen az, a mit szorosan véve én mondhatnék el; mert hozzátenni valóm nincs, olvanni valóm abból nincs. (Helyeslés.)

Három évvel ezelőtt, midőn szerencsés voltam az ujonnan alakult kormány nevében a képviselőházban munkaprogramunkat előadni, egy egész sorozatával a terveknek jöttünk — és az igen t. szónok ur gyönyörű beszédében rendre sorolja fel ezeket — és mi, nem mondom, büszkén, de öntudattal mondhatjuk, hogy igenis, az akkor terelvek, az akkor kilátásba helyezett megoldást nyertek, (Igaz! Ugy van!) megoldást nyertek úgy, a hogy azt: terveztük, a ti támogatástok és helyeslétek mellett és azt gondolom, hogy az ottan terelvek és az ottani programba felvettek sorozatán kívül elért eredményekről is bizonyos önérettel szólhatok — szíves voltál azokra is kitérni — a nemzet ideálj felé való közlekedés egyik-másik irányban tényekben is érvényesült. (Igaz! Ugy van!)

Hangozzék bármiként a támadás, a vád, a mely sokszor a hazaárulás vádjá is, a tények ellenkezőleg bizonyítanak: azt, hogy mindig kötelességeinket híven ezen kormány élen állva voltam az, a ki kell, hogy legyek. Mitőn azt mondom, hogy a támadások igazságtalanok, jogtalanok, sőt céltalannok és hibásak, midőn a kormány oly eredményeket ért el, a melyeket az egész nemzet nagy közvéleménye, a parlament nagy többsége helyesel, akkor vissza kell hogy utasítsam azokat a kicsinyes támadásokat, a melyek csak személyes momentum elnévelményeken alapulnak. (Élénk helyeslés.)

És épen azért, akármilyen erős legyen is a jelenlegi támadás a képviselőházban, a jelen körülmények között sem ismerem el, hogy annak meg lehessen a jogosultsága, de nincs meg a visszhangja sem az országban. (Igaz! Ugy van!) Igen helyesen méltóztatni mondani, hogy az ország közvéleménye mellettünk van; mellettünk van, mert az elért

eredmények, az elért sikerek ezt bizonyítják; mellettünk van, mert a jelenlegi harcban, a jelenlegi magatartásunkban nincsen indoklottsága, nincsen az ország érdekeinek figyelembe vétele. (Igaz! Ugy van!)

Én, tisztelt barátaim, igyekszem rövid lenni, mert már kimerítette a t. előttem szólott azt, a mi a párt programja, törekvése és álláspontja. Ezelőtt egy esztendővel, a midőn hozzatok szintén szerencsém volt, azon szavakban, a melyeket hozzatok intéztem, azt mondtam, hogy a legközelebbi, legfontosabb teendő az Ausztriával való kiegyezésnek az 1897. év folyamán való rendezése, remélve, hogy ezt megoldásra hozhatván, egy nagy ezelnek, Magyarország, mondhatnám, újraalkotásának kérdésével, a közigazgatás reformjának kérdésével fogunk foglalkozhatni.

Sajnos, hogy a mit 1897-re reméltem, nem állt be és helyesen mondtátok, hogy rajtunk kívül álló okoknál fogva, nem a mi hibánk, hanem a viszonyok olyan alakulása folytán, a melyekért a felelősség minket nem terhelhet. (Igaz! Ugy van!) Sőt ellenkezőleg, tán érdemül tudható be az, hogy nem tettük könnyűvé a megoldást, mert a könnyű megoldás Magyarország érdekeinek feladását jelentették volna. (Igaz! Ugy van!)

Ily körülmények között most már nem beszélhetek legközelebbi jövő programjaként a közigazgatási reformról; egészen uralja a helyzetet az Ausztriával való kiegyezés kérdése. (Igaz! Ugy van!)

Helyesen mondtátok, hogy e tekintetben meg van a mi programunk. (Igaz! Ugy van!) Mi úgy véljük, hogy harmincéves tapasztalat Magyarországra érdekeire való tekintettel mondja, parancsolja nekünk, hogy az eddig fennállott szövetségi viszonyt gazdasági tekintetben fel és bontsuk. (Igaz! Ugy van!)

Helyesen mondtátok, hogy minden erővel erre kell törekednünk; (Élénk helyeslés) helyesen jelölted meg a határvonalat is, a melyen túl e tekintetben elmenni nem lehet, a mely az ország érdekeinek megfelelő. (Élénk helyeslés.)

Meg vagyok róla győződve, hogy a kormány programja, akciója és működése e tekintetben az ország érdekeit biztosítja. (Igaz! Ugy van!) Meg vagyok róla győződve, hogy a szabadulási párt támogatása e célra megvan; (Igaz! Ugy van!) meg vagyok győződve, hogy ez az ország kívánsága, hogy ezt a közvélemény is óhajtja. (Igaz! Igaz!) Ezért igen helyesen mondtátok és ezt a nézetet osztom én is, hogy teljesen jogosulatlan az az akció, a mely most folyik a képviselőházban, hol egy törpe kisebbség turbulens fellépése és eljárása lehetlenné teszi az alkotmányos gépezet működését. (Élénk tetszés és helyeslés.) Ez a parlamentarizmust ingatja meg, (Ugy van!), alapelveiben tiporja azt lábbal! (Igaz! Ugy van!) s nincs is elég erős szó és kifejezés, melyet ne használhatnék ennek elítélésére, (Élénk, hosszas helyeslés), mert ez ezredéves alkotmányunk alapveit sérti. (Ugy van!) s jövő ezredéves fennállásunk alapját ingatja meg. (Igaz! Ugy van!) És mikor teszi ezt e kisebbség? (Halljuk! Halljuk!) Akkor, a mikor ezt saját soraiban is sokan elítélik, sokan hibáztatják; a mikor ezt az ország nagy közvéleménye és a pártjukhoz tartozó körök is élesen helytelenítik. (Igaz! Ugy van!)

És miért teszi ezt? (Halljuk! Halljuk!) Személyes ellenszenvből és hiszsből (Igaz! Ugy van!) és könnyelmű meg gondolatlanságból. (Ugy van!) Felkiáltások: Hazafiatlanságból!)

Ne vegyetek rossz néven, ha erős és kemény szavakat használtam, (Élénk helyeslés) de féltem Magyarországot alkotmányos életét, féltem a parlamentarizmust, féltem a magyar nimbust és féltem a külföld előtt elért sikereket, (Élénk tetszés.) a melyeket feltétlenül meg kell őrizni (Igaz! Ugy van!) és a melyek az előző évekhez képest feljebb és feljebb emelkedtek az országot. (Élénk tetszés.)

Mikor pedig ily szép eredmények után, mondhatnám gyönyörűséggel nézhetnénk körül, mert látók Magyarországot az európai államok sorában mint tényezőt: akkor husz és néhány ember könnyelmű fellépése (Felkiáltások: Hazafiatlanság!) mindezt alássa (Ugy van!) és teremti oly helyzetet, a mely nem mondom, alkotmányon kívüli, de legalább is komoly aggodalmakra okot adó! (Ugy van!)

Tisztelt barátaim! Szorosan véve ma vámm és kereskedelmi szerződés Ausztriával nincs. (Halljuk! Halljuk! Arra nézve sincs intézkedés, hogy mi legyen ennek megszüntetve! (Halljuk! Halljuk!)) A kormány azonban kénytelen ez ország érdekeire való tekintettel arról gondoskodni, hogy egy tartható állapot legyen; (Élénk helyeslés), hogy az ország gazdasági s anyagi érdekei meg pénzügyei meg rongálást ne szenvedjenek, hogy államhitelünk meg ne rendüljön, (Élénk helyeslés!) s ez történik azért, mert néhány ember meg gondolatlan könnyelműséggel és rövidlátással lehetetlen helyzetet teremtet. (Igaz! Ugy van!)

Talán igen erősen is beszélek. (Élénk helyeslés.) Elismerem, nekik is van joguk arra, hogy nézetük legyen; (Halljuk! Halljuk!) de nincs joguk arra, hogy maguk akarnak érvényesülni szemben az ország közvéleményével a parlamenttel és a képviselőház akaratával. (Igaz! Ugy van!)

A helyzet azonban ma már meg van, ezzel tehát számolnunk kell. (Halljuk! Halljuk!) A kormány tehát kötelességének tudatában, támaszkodva azon bizalomra, a melyet a korona részéről élvez és a Felsőes ur bizalmára, (Élénzés.) kinek bölcsessége s körültekintő alkotmányos érzülete (Hosszas élénk élénzés.) mindig lehetségesse tette, hogy az alkotmányon sérelem ne történjék. (Élénk élénzés.) és a kit az Isten Magyarország boldogságára sokáig öltessen; (Szünni nem akaró élénk élénzés) mondom, támaszkodva a Felsőes ur bizalmára, (Élénzés.) támaszkodva a támogatástokra; támaszkodva a párt helyeslésére; azt hiszem, meg fogja találni ezen nehéz helyzetről is a kiutat; (Élénk helyeslés.) de hogy ezt keresve meg is találjuk: szükséges a ti erős összetartástok, a ti egységes támogatástok, a mely, ha meginog, ha egyes apró atrakéziókban talán eltérő nézetek érvényesülnek: elveszti értékét, s megbénítja a kormánynak az ország érdekeinek érvényesítésére irányzott törekvését. (Igaz! Ugy van!)

Kedves barátaim! Három év tapasztalata nékem reményt nyújt arra, hogy támogatástok meg van (Élénk helyeslés.) és hogy a párt egysége meg nem inoghat. (Élénk helyeslés és tetszés.) Az ország közvéleménye, a mely nem megy a turbulens elemekkel, sőt azok eljárását egyenesen elítéli, reményt nyújt nekem arra, hogy Magyarország presztízse a külföld előtt nem fog megingani; (Élénk helyeslés.) hogy az elért eredmények értéküket nem veszítik el. (Élénk helyeslés.)

Ebben a reményben, kérem, vegyetek tudomásul, hogy a kormány, akármilyen nehéz is a helyzet, akármilyen nagyok is a konfliktusok: kötelességét tudni fogja (Élénk élénzés.) és az ország érdekeinek megvédésére gazdasági, politikai tekintetben teljesíteni fogja. (Élénk élénzés.) abban a biztos reményben, hogy a mit tesz, általatok helyeselve lesz és a mit tesz, az ország érdekében van, (Élénk élénzés) mert nem azokat az időket éljük, a mikor megvárni lehet (Igaz! Ugy van!) és a mikor koncezzsiókkal megalkudni lehet, (Ugy van!) hanem a mikor erős akaratú és egységes törekvésekkel lehet diadalt aratni. (Élénk élénzés.)

Reményem, hogy megértettek és hogy ti támogatott engem, (Élénzés.) Isten éltesse, Isten tartson meg titeket úgy is mint pártot, úgy is, mint embereket, hogy a haza szolgálatában és a nagy napokban együtt működhessetek, együtt szolgálhassatok a hazát s minden alkalommal együtt mondhattok: Éljen Magyarország királya! (Hosszas, szünni nem akaró élénk élénzés.)

CSARNOK

Jambor Están egyházi levelei a szerkesztőhöz.

— 127 —

Téns Szerkesztő Ur!

Ez új esztendőben boldogságot, testi lelki áldást kívánok mind közönségesen. Mi kántor komámval együtt bessel emberekhez illendő áhitatval kezdettük meg ezen új esztendőt, met igaz ugyan, hogy egy esekéj itálbeli áthozatalunk vagyon az mult esztendőről, de más különben a tavaj óta egy cseppcséskét sem vettünk magukhoz. Mán muszáj es ezen esztendőben jözon életet élni, met hát a mint sej-

tem következtetni, az haza veszejben vagyok, mivelhogy az veres tollasok szerint ezen évben a bankónak nem leszen semmi értéke, mivel nem sikerült az provizoriosus törvényt megcsinálni. Szerencsére nem volt januárius 1-ső napján 100 ezer forint, met erőst nagy kárt vallottam volna. Így valahogy kiláboljuk az bajt. Anný azonban bizonyos, hogy az 4 új frtot érő portékát most es 5 frtöt adgyák az boltba s az 30 kros bort pedéglen 40-ét vesztegetik a koresomába sakár mivel fizessen az ember szívesen fogadgyák s asztot az angyalos papirosat most es ugy megbecsüllik, mint az tavaj. Tehát vótaképen semmi változás nem történt. A mi pedig az magas politika czirkumstancziáját illeti s a mint az elmúlt napokban történt dógokat szemlélem, ezembe jut az szerencsétlen Sutus Káruj, ki mesterségére nézve a falu boldondja s ki voltaképen egy jámbor ártatlan ember s csak hogy az a bogara, hogy ő az napot megakarja okvetlenül állítani. Minden hajnalba kiáll az utcára s mikoron az felkelő nap első sugarai keresztlőnek az levegő égen, kapkod utánik, hogy megragadja valamelyikets meg vagyon győződve, hogy ha egyet megfoghat s arra riasipeszkedik, az nap megfog állani. Nohát ilyen bolongya vagyon az országos gyülekezethet es egy nihány darab. Ezek es aszt hiszik, hogy szomárkodásikval, ide s oda kapkodásikval az országot megállithattyák baladó uttyában. Még az veres tollasok derekabbja es átlátta, hogy nem szabad az honhaza sorsából játékok csinálni, de a 6 vaj 8 bolond még es megcsinálta a bajt. Persze ebbe sem halunk bele, met kiigazítja majd a gubernium a bajt s nem leszen senkinek sem magában, sem jószágjában, sem állatjában kár, de sohasem szabad többet az ország sorsát a 8 bolond játékanak kitenni, met ezek a hazafiság titulusa alatt ugy csinálnak az országgal, mint az az egykori bolond, ki egyik embertársát, ki fogfájás miatt erőst szenvedett, agyonlőtte, hogy kinyitól megszabaduljon. Ijen forma az a jó indulat es, melyet az a nihány veres tollas hónapja az haza iránt tanusit. De süssék meg eszt a hazafiságot, mejjel csak kárt lehet csinálni, de hasznót nem.

Hej, met nincs párja az veres tollas hazafiságnak s az Agulár Dávid cipellőinek. Éjjen mindkettő sokáig. Mű pedéglen kántor komám ez új esztendőben innánk egy cseppet.

Kárbahágó, 1898. január 1.

Maradtam
tisztelővel és becsületvel
Jámbor Están,
egyházi és harangkezelő

Ujdonságok.

— **Kitüntetés.** A király, Elekes Bélának a kézdívasárhelyi kir. törvényszék kitűnő bírójának, a kir. ítélő táblai bírói címet és jelleget adományozta. E kitüntetés a bírói kar egyik legtehetségesebb és legszorgalmasabb tagját érte. Őszintén gratulálunk.

— **B. u. é. k.** Régen szép szokás volt, ma már betegség az új évi gratuláció. Régen a jó barátok, a rokonok egy néhány szívélyes szóban elmondották egymásnak jó kívánságaikat, de ma már boldog, boldogtalan lenyomatja, hogy ő mit kíván az ő embertársának. És nem csak névjegyeken, hanem szép muzsika szóban, „képes ábrázolatok”-ban, énekekben és díkezióban foly a gratulációk özöne. E napon minden embernek jussa vagyon neked elmondani, hogy mi szépeket és jókat kíván neked ez új esztendőben s neked pedig kötelességed ezt nyájas mosolygással s apró pénzzel honorálni. És ez ellen nincs védekezés: a b u ó k. bebúvik a kéményen, kulyukon, betör a levegővel s egyedüli vigasztalás az agyongratulált embernek az, hogy ez is csak egy napig tart.

— **Iskola építésünk** körül azon nevezetes fordulat állt be, hogy a közoktatásügyi miniszterium kereken betiltotta a falak további építését. A tanácsot mélyen meghatotta ezen hivatalos rendelkezés és pedig nem azért, mintha a betiltás ellen lenne valami kifogása, hanem azért, hogy a közoktatásügyi miniszter ur ilyen nagy véleménynyel van a mi időjárásunkról, hogy itt január elején falakat lehet rakni. Hisz ha ez a külföld tudomására jön, attól lehet tartani, hogy Cannes, Mentone és Nizza helyett hozzánk fognak özönlenni a nagypénzü „szenvedők” s hirtelen klimatikus gyógyhelylő nőjűk ki ma-

gunkat, pedig erre még nem vagyunk elkészülve. Tényleg 10—15 fok hidegünk van éjjelenként s így az iskolafalakat nem építjük.

— **Szinészet.** Kézdívasárhely város tanácsa mult kedden tartott ülésében határozott a nyári szini évadra kiadandó engedély felett. Összesen 4 igazgató pályázott, ugymint Csóka Sándor, Tiszai Dezső, Deák Péter és Kis János. A tanács a folyamodványok felett olyképen határozott, hogy a szini engedélyt június és július havára Csóka Sándornak, és augusztus szeptemberre Tiszai Dezsőnek adta meg. Csóka Sándort régóta ismerjük és talán egyetlen igazgató, ki ellen közönségünknek soha panasza nem volt. Tiszai Dezső pedig köztudomás szerint első rendű társulattal rendelkezik. Így tehát ide szini idényünkről jól van gondoskodva s akár egyik jó be, akár mind a kettő, közönségünk igényei ki lesznek elégítve.

— **Sport hír.** Az új jégpálya munkálatai serényen folynak s ámbár roppant akadályokat kell leküzdeni, remélhető, hogy jövő vasárnap át fog adatni a közhasználatnak.

— **Jótevény műkedvelők.** Sylveszter estéjén 4 előkelő családból való ifju hangszert ragadva, in kognitóban házról-házra zenéltek s így sikerült rövid idő alatt 5 frtot összeesinálni. Ezen összeget a városi szegények segélyezésére befizették a nőgyelet pénztárába, melyről az egyesület köszönő iratát ezen rovatunkban közöljük. Ezen szép cselekedet megérdemli, hogy mi is elismeréssel emlékezzünk meg róla.

— **Újévi gratulációk.** Új év első napján a szokásos hivatali gratulációk az idén is megtörténtek. A hivatalok tisztviselői karai a hivatal főnököknél bemutatatták szerencse-kívánataikat. A tanács is tisztelget a polgármesternél, hol a legidősebb tanácsos Vargha József főjegyző tolmácsolá a tisztviselői kar jó kívánságait.

— **Farsangi napok** küszöbén állunk. Látjuk ezt a jelekből. Itt egyik rendező csoport, ott a másik csoport fut-fárad a leendő bál sikere érdekében; amott a nőgyelet rendezőségét látjuk lázas buzgalommal matatni, hogy a mi kedves közönségünknek az ideai farsangon is egy kedves estélyt, egy jó mulatságot összeverhessen. Mert higgyék el kérem, ez nem olyan közönséges bál lesz! A mi nőgyeletünk meglepő dolgokat szeret csinálni. Jelenben is egész hadjáratot mozgósítottélén Magyarosi Ferenc rendezőbizottsági elnök és Antonya János r. b. alelnök vezetése alatt, hogy a keresztény hitvallás tana szerint az éhez-zőnek ételre, — a didergőnek fára, a hajléktalannak lakásra minél több fillért összeszerezzen s ugy az irgalmasság testi cselekedeteit gyakorolhassa. Készül pedig egy hatalmas álarcosz kalikó bál, a melyet a mi kedves közönségünk nem látott. Ép azért helyén találjuk már előre is felhívni mulatni vágyó közönségünk figyelmet ezen kalikó bálra, mert ott öreg és ifju, férfi és nő egyaránt meg fogja találni a legszebb és legkedvesebb időtöltését. A bál-előki tisztet köztisztelőt és szeretetben álló Wel-reiter Györgyné ő nagysága volt szíves elfogadni, ki szintén szívén hordja az éhez-ző és didergő szegényeink szármalmas helyzetét. Megjegyeztetik, hogy a kik a kalikó táborban résztvenni szándékoznak, azok ruháért forduljanak özv. Nagy Mózesné ő nagyságához. Egy figyelő.

— **Meghívó.** A kézdí-vásárhelyi szegény, munkaképtelen öregek „Stephánie” menedék házának mult évi rendes közgyűlése K.-Vásárhelyt 1898. január hó 9-én, az árvaház tantermében délután 2 órakor fog megtartatni, hová az alapító és rendes tagokat, valamint az érdeklődő ügybarátokat bizalommal meghívjuk. A gyűlés főbb tárgyai: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. Titkári, vagyonkezelő bizottsági, pénztárnoki és leltározó bizottsági jelentések. 3. Számvizsgáló bizottság jelentése. 4. A jövő évi költségeljárászat megállapítása. 5. Folyó ügyek. 6. Indítványok. Kézdí-Vásárhely, 1898. január hó 2-án. Özv. Benkő Pálné, elnök. Dobay János, titkár.

— **Gazdag muzsikuskok.** A helybeli jótevény nőgyelet nem annyira különös, mint furesa ajándéknak jutott birtokába. „Négy furesa műkedvelő muzsikusk” küldött a nőgyeletnek 5 forintot a szegények segélyezésére. Bizony furesa jótétemény, mert, hogy ő esztendő napján „muzsikuskok” zenéltek kázzról-házra: az nem kíván magyarázatot, de hogy az összeszedett jövedelmet adomódjára kikerekítsék és kerek numerusban jótevény célra ajándékozzák: ez bizony furesa! Ezt csak gazdag muzsikuskok tehetik. — De hát mi nem kutatjuk a muzsikuskokat,

nem kutatjuk azt össze „zenélt” pénzekkel járó kalandokat, a helyett a szegények nevében a „négy furesa műkedvelő muzsikuskok” köszönetet mondunk s a farsangi vig kedvűkhöz a legjobb boldog újévet kívánjuk. Kézdívasárhelyt, 1898. január 2-án. A kézdí-vásárhelyi jótevény nőgyelet.

— **Közgyűlési meghívó.** A háromszékvármegyei „Erzsébet” árvaleány nevelő-intézetnek mult évi rendes közgyűlése 1898. január hó 9-én (vasárnap) d. u. 2 órakor K.-Vásárhelyt az árvaház tantermében fog megtartatni, hová az alapító és rendes tagok s barátai a nemes ügynek bizalommal meghívhatnak s egyuttal kérjük, ezen kívül külön meghívót nem várni. Főbb tárgyai lesznek: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári, igazgató, vagyonkezelő bizottsági, pénztárnoki, isk. székí jelentések az intézet anyagi és szellemi működéséről. 3. Költségvetések előterjesztése. 4. Számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Az évi segélyezések bejelentése. 6. Folyó ügyek. 7. Indítványok. K.-Vásárhelyt, 1898. jan. 2-án. Id. Tóth Istvánné, alelnök. Dobay János, titkár.

— **Szívesen ajánljuk olvasóink figyelmébe** a a Divat Szalont, a legdiszesebb magyar női ujságot, mely a berlini nemzetközi kiállításon szerzett dícsőseget a magyar munkának megszerezvén, ugy kiállításának izléses pompájával, mint dus és értékes tartalmával az arany érmet. A Divat Szalon, mely rendkívül terjedelmes tartalmával tulajdonképen három szaklapot pótol, — bőségesen foglalkozván nemcsak a divat kérdéseivel, hanem külön-külön a fehérneművel, kézimunkával és gyermekruha-készítéssel, — abban a tekintetben is páratlanul áll, hogy teljes szépirodalmi közlönyvel szolgál olvasóinak. S e válogatott és érdekes tartalmu szépirodalmi lapot, melyet kitűnő magyar írók művei és jeles fordítások tesznek becsessé, Szabóné Nogáll Janka szerkeszti. A Divat Szalon tehát abban a tekintetben is kiválik, hogy szerkesztését egy oly divatos és érdeme szerint megbecsült író vezeti, kinek munkáit olvasó közönségünk annyira szereti. Szabóné személyesen intőzi a szerkesztő postáját s a hölgyek egyenesen tőle kapnak jószagos tanácsokat minden bizalmas kérdésben. Nincs női lap, mely jobban megfelelné annak a kötelességnek, hogy egy művelt, szorgalmas és takarékos asszony bizalmas tanácsadója és nemes szórakoztatója legyen. E megjegyzésünkből ajánljuk szíves figyelmükbe, megjegyezvén, hogy a Divat szalon egyszersmind a legolcsóbb női lap. Előfizetési ára: Egész évre 6 frt., Félévre 3 frt., Negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámot kívánatra ingyen és bérmentve küld a Divat Szalon kiadóhivatala: Budapest, Gizella-tér 1. sz.

— **A „Magyarország”** politikai napilap ez idő szerint a legjobban szerkesztett lap az országban. Legelső rangú íróink és publicistáink ma kétség-telenül a Magyarországra irnak. Első sorban Bartha Miklós, az országnak ma legragyogóbb tollu publicistája, továbbá Pázmándy Dénes, Hoch János, maga a főszerkesztő Holló Lajos, Hentaller Lajos, Inczedy László stb., napról-napra a legelőkelőbb és legelevenebb teszik a magyar olvasó közönségnek ezt a kiválóan kedvelt lapját. A Magyarországnak jelennek meg azonkívül Móra Istvánnak országszer-te feltűnést keltő tárcái. Ugy, hogy a ki eleven, jól értesült és igazán első rangú hirlapot akar olvasni az bátran a Magyarországhoz fordulhat. A „Magyarország”-ra legszívesebben postautalványon előfizethetni akár egy óra (1 frt 20 kr.), akár egy negyedévre (3 frt 50 kr.) Cím: Magyarország kiadóhivatala Budapest, Sándor-utca 2. A félévi előfizetési díj 7 frt, az egész évi 14 frt.

Találós mese.

Iztelen és szagtalan,
Aranyárga színe van,
Olajszerű a leve,
Zoltán féle a neve.
Kapod minden gyógyszer-tárba,
Két korona az ára;
Ha okos vagy, szép baba,
Találd ki, hogy micsoda?

szereztet, hol ártalmatlanul
Főreklár Sepár-György: 10. Ötves Pál György
Zoltán-féle iztelen és szagtalan

Apróságok.

Visszaemlékezés.

Nő: Emlékszel, Adolár, a mikor megkérted a kezemet és én ott álltam lehorgasztott fővel és nem találtam szavakat.

Férj: Hogyne emlékezném; utolszor láttalak ugy.

Rossz mesterség.

— No és most mihez kezdesz?
 — Nyitok magamnak egy kalapos-üzletet!
 — Az nem jó eszme! Hiszen már minden embernek van kalapja.

Boldogság.

A koresmában összeverődött társaság diskurál.
 — Hej, azok a kukli-prédikációk, — szól az egyik borozó. — Annak az asszonynak úgy jár a szája, mint a kereplő. És lehetetlen elhallgattatni.
 — Dehogyan lehet, — szól közbe egy másik uri ember.
 — Talán bizony magának nem prédikál a felesége.
 — Nem bizony.
 — No, jámbor egy fehéreselőd lehet.
 Az apasztrofált ember hidegvérrel szól;
 — Nem biz' a, de meghalt.

Katonai fegyelem.

Ki van rukkolva a század; a főhadnagy ur egy fa alá fekszik. Kíső pihegni és odahív egy bakát:
 — Gyalogos Vargyas!
 — Igenis, főhadnagy ur!
 — Felhódzik?!
 — Igenis, főhadnagy ur!
 — Tíz percézel előbb, mintsem esni kezd, költson fel!
 — Igenis, főhadnagy ur!

Foglalkozás.

— Mi a foglalkozása, kérdi a rendőrbiztos.
 — Kérem szeretettel a nagyságos urat, ő-be-csén néma vagyok, Török-Becsén meg vak.

Lóvására.

— Nem félős ez a ló, te ezigány?
 — Má hogy vóna félős kenyergem, mikor három éczaka vót egyedül az istállóba?
 — Osztan jámbor állat is?
 — Jámbor? De még milyen jámbor? A mult héten is besaladt a templomba.

Megbánás.

Bandi: Édes mama, ha szépen kérem a jó istent, megboesátja-e, hogy a Teruskát megvertem?
 Anya: Bonyórá.
 Bandi: Akkor kár, hogy nem vertem meg jobban.

Vigas.

Sajnálom, hogy a kritikus úgy lerántotta az ön darabját.
 — Oh, nem tesz semmit; hiszen a darab egyetlen gondolata sem eredeti; valamennyit másoktól szedtem.

Nyilttér.)*

KÖHÖGÉS,

rekedtség és elnyálasodás ellen a legjobb hatású szer a RETHY-féle

pemetefü-czukorka,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti, kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 kr-ért bérmentve küld

RETHY BÉLA

gyógyszerész Békés-Csabán.

Csak akkor valódi, ha minden

doboz feneke aláírásom látható.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírnöves háziszor ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik közvényről, csúznál, tag-szagattásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyákkorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbértékű utánszót van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter özégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

*E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal szorok

HIRDETÉSEK.

Nagybani

bor-elárusítás.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy a kézdívárshelyi takarékpénztár pinceze helyiségéből a legjobb tiszta minőségű borokat kiárusítjuk és pedig hetenként vasárnap, szerdán, csütörtök és szombat napokon délelőtt 8 órától déli 12 óráig. Hektóliterenként 28 frtól fölfele. Több hordó vételénél árkedvezmény.

Értekezhetni Dávid Gyula és Zsigmond Gergely kereskedőknél K.-Vásárhelyt.

(208 6—6)

Kávé

közvetlen behozatala.

A legnemesebb fajokban feltűnő olcsó árak mellett. Szétküldés 5 kilós csinos zsákokban teljesen elvámolva és bérmentesen szállítva az ország összes postaállomásaira.

	kilója
Santos természetes, tisztított, igen jó ízű	1.35
Rio láve nagyon szép, jó ízű s igen ajánlható	1.48
Salvadore igen erőteljes, kiadó, tiszta ízű	1.62
Nyugatindiai finom, egyenlő apró szemű zamatos	1.72
Guatemala finom, igen szép erős	1.75
Jamaikai kiváló finom faj, igen jó ízű erőteljes	1.85
Portoriceo finom, közepes szemű, világos legfinomabb, erős, nagyszemű	1.80
Ceylon igen nemes faj, nagyon erős	1.95
Kék java egész nagy szemű különlegesség	2.12
Cuba apró szemű, finom	1.75
közepes szemű, finomabb	1.85
Cuba nagy szemű, még finomabb	1.95
Cuba egész nagy szemű, legfinomabb	2.12
Arany java valódi, sárga, zamatos enyhe ízű	1.95
Mocca, valódi arabiai, apró szemű	2
Gyöngy nagyon szép, igen finom faj erős	1.85
Gyöngy nagyszemű legfinomabb, nagyon erős	2.12

A kávék kiválasztására különös gondot fordítok és a legolcsóbb fajt is egészen nyugodtan ajánlhatom s felelek azoknak tökéletes jóságáért.

Mivel üzletem szigorú alapelve a szolid, igazságos és lelkiismeretes vezetésen alapszik, így bizom a tisztelt közönség szives támogatásában, hogy b. rendelvényeivel a Triesti, Hamburgi és Altonai czégek helyett inkább engem tisztel meg.

Levelezéseknél pontos címet és az utolsó posta megjelölését kérem.

GÁL JÁNOS Fiume

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 db karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlított faszékek és függőny-tartók, tükrök, toilett-asztalok, lószőr és tengerifü matraccok, és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak 32 rugós matracczal.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.
 (89 33—100)

Hirdetések

lapunk kiadóhivatalában

vétetnek fel.